



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Γ 9 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 27 Νοεμβρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00, στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή ή ΕΑΔΗΣΥ), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος(μέσω τηλεδιάσκεψης)

Νικολέττα Κοττά

Το Μέλος Χρυσάνθη Ζαράρη, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης Π.Ε Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτριες : Χριστίνα Καζιρή Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, Προϊσταμένη Τμήματος Γνωμοδοτήσεων,

Ευσταθία Μαραγκού, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν οι Εισηγήτριες (η δεύτερη μέσω τηλεδιάσκεψης), οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: «Αίτημα προς διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, επί σχεδίου Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης, με θέμα «Καθορισμός πρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4412/2016».

Με το από 8.11.2024 μήνυμα ηλεκτρονικού τεχυδρομείου του Γραφείου Γενικού Γραμματέα Εμπορίου (αρ. πρωτ. εισερχ. Αρχής 10856/8.11.2024), διαβιβάστηκε στην Αρχή σχέδιο Απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, με θέμα «Καθορισμός πρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4412/2016».

I. Το υπό εξέταση σχέδιο Υπουργικής Απόφασης

Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο Υ.Α., έχει ως κάτωθι:

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: «Καθορισμός επιπρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές, δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4412/2016»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις, ως ισχύουν:
 - 1.1 Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών», και ιδίως την παρ. 9 του άρθρου 45 αυτού, με την οποία χορηγείται εξουσιοδότηση για την έκδοση της παρούσας (Α' 147).
 - 1.2 Του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α 143).
 - 1.3 Του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
 - 1.4 Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), που διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
 - 1.5 Του π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).
 - 1.6 Του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).
 - 1.7 Του π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).
2. Τη με αρ. σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ).
3. Τη με αρ. εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οποία από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Τον καθορισμό επιπρόσθετου, των διατάξεων του άρθρου 45 του ν. 4412/2016, περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές. Ειδικότερα, ο φάκελος δημόσιας σύμβασης, περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τα κάτωθι πρόσθετα στοιχεία:

1. τις δημοσιεύσεις πράξεων σε ενωσιακό ή και εθνικό επίπεδο, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα άρθρα 62 έως 64 και 66 του ν. 4412/2016, συμπεριλαμβανομένων και των δημοσιεύσεων που αφορούν σε τροποποιήσεις των εν λόγω πράξεων,
2. τα εγκεκριμένα αιτήματα των αναθετουσών αρχών, κατά την έννοια του άρθρου 38 του ν. 4412/2016,
3. όλα τα έγγραφα της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης, κατά την έννοια της περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016,
4. την ειδική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής προς ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς για συμμετοχή τους σε διαβούλευση, στην περίπτωση που αυτή είναι ανοιχτή και η πρόσκληση έχει αναρτηθεί στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής,
5. το αρχείο της επικοινωνίας που λαμβάνει χώρα μεταξύ αναθέτουσας αρχής και των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων στο πλαίσιο διενεργούμενης διαβούλευσης, ανεξαρτήτως του τρόπου (δημόσια/ανοιχτή – κλειστή) και του μέσου διεξαγωγής της (ηλεκτρονικά, έγχαρτα, τηλεφωνικά ή διαδικτυακά),
6. όλες τις διοικητικές πράξεις (αποφάσεις), που εκδίδονται από το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής, στο στάδιο της ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων αυτών,
7. τις προσφορές που υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης καθώς και τα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου (δικαιολογητικά κατακύρωσης),
8. τα δικαιολογητικά, έγγραφα και λοιπά στοιχεία που συναρτώνται με τη σύμβαση και προσκομίζονται από τον ανάδοχο αυτής, συμπεριλαμβανομένων και των προσκομιζόμενων εγγυητικών επιστολών,
9. τις αποφάσεις συγκρότησης γνωμοδοτικών και εισηγητικών οργάνων, στο στάδιο της ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης, καθώς και τα πρακτικά γνωμοδότησης και λοιπά έγγραφα αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των πρωτοκόλλων παραλαβής της σύμβασης,
10. τα έγγραφα επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής με τους οικονομικούς φορείς στο στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης, και ιδίως τα έγγραφα για την εφαρμογή των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016, κατά περίπτωση, σχετικά με τη συμπλήρωση/αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών,
11. τα έγγραφα επικοινωνίας/αλληλογραφία της αναθέτουσας αρχής με τον προσωρινό ανάδοχο μέχρι την οριστικοποίηση της απόφασης ανάθεσης καθώς και τα έγγραφα επικοινωνίας με τον ανάδοχο, στο στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης,
12. τις Πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του προληπτικού (προσυμβατικού) ελέγχου νομιμότητας της σύμβασης/συμφωνίας πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε προσυμβατικό έλεγχο σύμβασης/συμφωνίας πλαίσιο που τροποποιείται,
13. τις διοικητικές και δικαστικές προσφυγές που ασκούνται, κατά περίπτωση, στο στάδιο ανάθεσης και εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης καθώς και όλες τις αποφάσεις και λοιπά έγγραφα που συναρτώνται με αυτές,
14. την πράξη παροχής σύμφωνης γνώμης διοικητικού οργάνου που συναρτάται με τη νομιμότητα της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης,
15. το υπογεγραμμένο συμφωνητικό της σύμβασης/συμφωνίας πλαίσιο,
16. τα έγγραφα αποδέσμευσης και επιστροφής των εγγυητικών επιστολών,

17. τις εντολές πληρωμής της σύμβασης και
18. τη βεβαίωση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής περί πλήρωσης των προϋποθέσεων για την καταβολή αποζημίωσης σε μέλη γνωμοδοτικού οργάνου, στο στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης, δυνάμει της με αρ. 76441/2022 (674 ΥΟΔΔ) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών.

Για τις εκτελεστικές συμβάσεις, που ανατίθενται δυνάμει Συμφωνίας Πλαίσιο και Δυναμικού Συστήματος Αγορών, το ανωτέρω σχετικό περιεχόμενο του φακέλου δημόσιας σύμβασης, αφορά και αυτές.

Ειδικά, για τις Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών (ΕΚΑΑ) των περ. β και γ της παρ. 1 του άρθρου 41του ν. 4412/2016, που διενεργούν κεντρικές και επικουρικές δραστηριότητες αγορών, ο φάκελος δημόσιας σύμβασης, περιλαμβάνει, επιπροσθέτως των ανωτέρω σχετικών στοιχείων, τα εξής:

19. την υπουργική απόφαση, που εκδίδεται, δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, σχετικά με τη ρύθμιση θεμάτων κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών από την ΕΚΑΑ, συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων αυτής,
20. την υπουργική απόφαση, που εκδίδεται, δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, και αποτελεί τη νομική βάση για τη διενέργεια μιας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης από την ΕΚΑΑ, για λογαριασμό λοιπών αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων αυτής,
21. την αλληλογραφία και λοιπά έγγραφα επικοινωνίας της ΕΚΑΑ με τις αναθέτουσες αρχές, στο στάδιο της προετοιμασίας (σχεδιασμού), ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης, που αποτελεί αντικείμενο δραστηριότητας αγοράς της ΕΚΑΑ και
22. τα αιτήματα αναθετουσών αρχών προς την ΕΚΑΑ για παροχή επικουρικής δραστηριότητας αγοράς.

Όσες από τις ανωτέρω πράξεις, δημοσιεύονται στο ΚΗΜΔΗΣ, τηρούνται στο φάκελο δημόσιας σύμβασης, με αποτυπωμένο τον ΑΔΑΜ στο σώμα τους.

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

II. Αρμοδιότητα ΕΑΔΗΣΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, η Αρχή:

γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις και συμμετέχει στις οικείες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα:

“2. Ειδικότερα, η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...]”

γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής.

Ειδικότερα:[...]

γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας υποπερίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας οι σχετικές πράξεις μπορούν να εκδοθούν και χωρίς τη γνώμη της Αρχής.

Στον βαθμό που το υποβληθέν σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, όπως παρατίθεται ανωτέρω υπό Ι, αποτελεί κανονιστική πράξη, εκδιδόμενη κατ' εξουσιοδότηση νόμου και ειδικότερα της διάταξης της παρ. 9 του άρθρου 45 του ν. 4412/2016, και περιλαμβάνει ρυθμίσεις που άπτονται των δημοσίων συμβάσεων, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016.

III. Συναφείς διατάξεις

1. Ο ν. 4412/16 “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)” και ειδικότερα:

- Άρθρο 38 Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

« [...] 3. Στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρίζονται από τις αναθέτουσες αρχές και τις ΚΑΑ ηλεκτρονικά στοιχεία των ακόλουθων σταδίων για όλες τις συμβάσεις της παρ. 1:

- α) των πρωτογενών και των εγκεκριμένων αιτημάτων, δηλαδή των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης και των αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου για τη δέσμευση πίστωσης,
- β) της πρόσκλησης, της προκήρυξης και της διακήρυξης κατά περίπτωση,
- γ) της απόφασης ανάθεσης ή κατακύρωσης, καθώς και της εντολής αγοράς της παρ. 12 του άρθρου 118 Α, περί απευθείας ανάθεσης μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής αγοράς (e-marketplace),
- δ) του συμφωνητικού και
- ε) του χρηματικού εντάλματος ή κάθε άλλου παραστατικού που αντιστοιχεί σε αυτό για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στον ν. 4270/2014 (Α' 143).

4. Η καταχώριση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τα ακόλουθα επιμέρους στοιχεία: α) τον προϋπολογισμό,

- β) τον Αριθμό Ανάληψης Υποχρέωσης, εφόσον η δαπάνη υπάγεται στο π.δ. 80/2016 (Α' 145),
- γ) τον κωδικό των αγαθών ή υπηρεσιών κατά το Κοινό Λεξιλόγιο Δημόσιων Συμβάσεων (Common Procurement Vocabulary - CPV) του άρθρου 23, περί ονοματολογιών,
- δ) το είδος της σύμβασης, δηλαδή προμήθεια, υπηρεσία, έργο, μελέτη ή τεχνική ή λοιπή συναφή επιστημονική υπηρεσία,
- ε) τη γεωγραφική περιοχή βάσει της Κοινής Ονοματολογίας των Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (Nomenclature of territorial units for statistics - NUTS) του τύπου εκτέλεσης,
- στ) την επωνυμία του οικονομικού φορέα,
- ζ) τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του οικονομικού φορέα,
- η) την αξία της σύμβασης,

θ) τη χώρα καταγωγής/εγκατάστασης του οικονομικού φορέα στον οποίον ανατέθηκε η σύμβαση,

ι) τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης και σε περίπτωση ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικού διαλόγου και διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση και τις ειδικότερες περιστάσεις εκ των οριζόμενων στα άρθρα 26, περί επιλογής των διαδικασιών, 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, 266 περί διαδικασίας με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού και 267, περί ανταγωνιστικού διαλόγου που δικαιολογούν τη χρήση των διαδικασιών αυτών. [...]

- **Άρθρο 45 Συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρα 83 παρ.6 και 84 παρ.2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)**

«1. Οι αναθέτουσες αρχές καταγράφουν την πρόοδο της διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, είτε πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα είτε όχι.

2. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παρ. 1 η αναθέτουσα αρχή τηρεί «φάκελο δημόσιας σύμβασης». Ειδικότερα, αν η διαδικασία ανάθεσης γίνεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, ο «φάκελος δημόσιας σύμβασης» τηρείται στον ηλεκτρονικό τόπο της διαδικασίας ανάθεσης.

3. Με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής ο φάκελος δημόσιας σύμβασης συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε όλα τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, περιλαμβάνει δε κατ' ελάχιστον:

α) την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης,

β) τον προϋπολογισμό της σύμβασης και την τεκμηρίωσή του,

γ) στοιχεία της ωριμότητας της σύμβασης κατά τα άρθρα 49, 50, 51, 52,

δ) την περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης,

ε) τα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 53, και

στ) όλα τα έγγραφα που είναι αναγκαία, ώστε η αναθέτουσα αρχή να είναι σε θέση να αιτιολογεί τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων, και ιδίως:

αα) για την επικοινωνία με οικονομικούς φορείς και τις υπηρεσιακές κρίσεις,

ββ) για την προετοιμασία των εγγράφων της σύμβασης,

γγ) για τον διάλογο ή τη διαπραγμάτευση, εφόσον διεξήχθη,

δδ) για την επιλογή του αναδόχου και την ανάθεση της σύμβασης, και

εε) αντίγραφο της σύμβασης.

4. Ο φάκελος δημόσιας σύμβασης τηρείται για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία οριστικής παραλαβής της σύμβασης. Σε περίπτωση εκκρεμοδικίας αναφορικά με δημόσια σύμβαση ο σχετικός φάκελος τηρείται μέχρι το πέρας αυτής.

[...]

9. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να καθορίζεται επιπρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου δημόσιας σύμβασης για τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών ή παροχής γενικών υπηρεσιών. Αντίστοιχα, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να καθορίζεται επιπρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για τις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.»

- **Άρθρο 49 Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες**

«1. Στοιχεία της ωριμότητας της σύμβασης αποτελούν ιδίως:

α) η πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές διατάξεις για την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, όπως η εκπόνηση μελετών ή προμελετών, η εξασφάλιση χρηματοδότησης, η συντέλεση απαλλοτριώσεων ή η πλήρωση των προβλέψεων του άρθρου 7Α του ν. 2882/2001 (Α' 17), οι μετακινήσεις δικτύων

Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, η εκπόνηση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η άρση εμποδίων λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων και λοιπές σχετικές αδειοδοτήσεις,
β) η νομιμότητα και πληρότητα των σχετικών εγγράφων της σύμβασης και
γ) η δυνατότητα των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων να διαμορφώσουν, κατά την αντίστοιχη διαδικασία σύναψης, βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές, με βάση τα χορηγούμενα από την αναθέτουσα αρχή στοιχεία. [...]».

- Άρθρο 53 Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης - Εξουσιοδοτική διάταξη

«[...] 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, σε περίπτωση που η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

α) την επωνυμία, τον αριθμό φορολογικού μητρώου της αναθέτουσας αρχής και τον κωδικό της αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα, που αφορά στην ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,

γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,

δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση,

ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης, καθώς και τον χρόνο άσκησής τους,

στ) το είδος της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης με αναφορά στις σχετικές διατάξεις του παρόντος,

ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι ο τακτικός προϋπολογισμός, τον αριθμό και τη χρονολογία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, εφόσον η προκαλούμενη δαπάνη πρόκειται να βαρύνει το τρέχον οικονομικό έτος, τον αριθμό καταχώρισής της στα λογιστικά βιβλία του οικείου φορέα, καθώς και τον αριθμό της απόφασης έγκρισης της πολυετούς ανάληψης σε περίπτωση που η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 4 του π.δ. 80/2016 (Α' 145), περί διαδικασίας για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, τη Συλλογική Απόφαση Ένταξης και τον ενάρημο. Στην περίπτωση που συνάπτεται συμφωνία - πλαίσιο οι πληροφορίες της παρούσας περίπτωσης περιέχονται μόνο στις εκτελεστικές συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει αυτής. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται δυναμικό σύστημα αγορών, οι πληροφορίες της παρούσας περίπτωσης αφορούν μόνο τις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει αυτού,

η) [Καταργήθηκε]

θ) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά από την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος, σύμφωνα και με την παρ. 10,

ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις, τον τύπο, τα ποσοστά, τον χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται,

ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

- ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,
- ιγ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 59,
- ιδ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,
- ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, σύμφωνα με τα άρθρα 86 και 87,
- ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,
- ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,
- ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής,
- ιθ) [Καταργήθηκε]
- κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα, όπως δηλώσεις και δικαιολογητικά,
- κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,
- κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,
- κγ) τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 70, και στην κείμενη νομοθεσία
- [...]
- κστ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221).».

- Άρθρο 340 Επιβολή (άρθρα 83 παράγραφοι 1-5 και 90 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρα 99 παράγραφοι 1-5 και 106 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

«[...]

2. [...]

Η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων μεριμνά για την αποστολή έκθεσης παρακολούθησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά τριετία, αρχής γενομένης από την 18.4.2017. Η έκθεση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις συχνότερες αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης ασφάλειας δικαίου, περιλαμβανομένων ενδεχόμενων διαρθρωτικών ή επαναλαμβανόμενων προβλημάτων στην εφαρμογή των κανόνων, το επίπεδο της συμμετοχής ΜΜΕ στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, καθώς και την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη δέουσα αναφορά περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων ανάλογων σοβαρών παρατυπιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του αρμοδίου Υπουργού για την καταπολέμηση της διαφθοράς καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ιδίως οι απαιτούμενες για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης πληροφορίες που θα πρέπει να παρασχεθούν, οι υπόχρεοι για την παροχή των εν λόγω στοιχείων/πληροφοριών, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής τους, οι πειθαρχικές ευθύνες που υπέχουν οι υπόχρεοι σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής των απαιτούμενων στοιχείων.

3. Η Αρχή στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4013/2011 μεριμνά:

α) για τη δωρεάν ενημέρωση και καθοδήγηση δια γενικών οδηγιών σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, προς υποβοήθηση των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων και οικονομικών φορέων, ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) για την ορθή

εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων, και μέσω της ιστοσελίδας της, και

β) σε συνεργασία με τις ΕΚΑΑ και την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για την υποστήριξη των αναθέτουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων στον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και συγχρηματοδοτούμενων δημοσίων συμβάσεων, αντίστοιχα.

4. Η Αρχή ανακοινώνει στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες η Ελλάδα θεσπίζει στον τομέα που διέπεται από τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ (Βιβλία I και II).».

- **Άρθρο 341 Χωριστές εκθέσεις σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων (άρθρα 84 παράγραφο 1 και 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 100 παράγραφο 1 και 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)**

«1. Για κάθε σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και κάθε εισαγωγή ενός δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές του Βιβλίου I συντάσσουν γραπτή έκθεση η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) την επωνυμία και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης, της συμφωνίας-πλαίσιο ή του δυναμικού συστήματος αγορών·

β) κατά περίπτωση, τα αποτελέσματα της ποιοτικής επιλογής και/ή τον περιορισμό του αριθμού των υποψηφίων ή προσφερόντων και συγκεκριμένα:

αα) το όνομα των επιλεγέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και την αιτιολόγηση της επιλογής τους,

ββ) το όνομα των απορριφθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και τους λόγους της απόρριψής τους,

γ) τους λόγους της απόρριψης των προσφορών που κρίθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές,

δ) την επωνυμία του αναδόχου και την αιτιολόγηση της επιλογής της προσφοράς του, καθώς και, εφόσον είναι γνωστό, το τμήμα της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο το οποίο ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους και όταν είναι γνωστές κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, τις επωνυμίες των υπεργολάβων του κύριου αναδόχου, εάν συντρέχει περίπτωση,

ε) όσον αφορά τις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση και τον ανταγωνιστικό διάλογο, τις οριζόμενες στο άρθρο 26 περιστάσεις που δικαιολογούν την προσφυγή στις διαδικασίες αυτές,

στ) όσον αφορά τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, τις οριζόμενες στο άρθρο 32 περιστάσεις που δικαιολογούν την προσφυγή στη διαδικασία αυτή,

ζ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε να μην αναθέσει σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο ή να μην εισαγάγει ένα δυναμικό σύστημα αγορών,

η) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιήθηκαν για την υποβολή προσφοράς άλλα μέσα επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών,

θ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που εντοπίστηκαν και τα επακόλουθα μέτρα που ελήφθησαν. Η έκθεση αυτή δεν απαιτείται για συμβάσεις βασιζόμενες σε συμφωνίες-πλαίσιο, εφόσον συνάπτονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 ή την περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 39. Εφόσον η γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης που συντάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 64 περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στην παρούσα παράγραφο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παραπέμπουν στη γνωστοποίηση αυτή.

2. Οι αναθέτοντες φορείς του Βιβλίου II διατηρούν τις κατάλληλες πληροφορίες για κάθε σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Οδηγίας και κάθε εισαγωγή δυναμικού συστήματος αγορών και κάθε υλοποίηση δυναμικού συστήματος αγορών. Οι εν λόγω πληροφορίες τους επιτρέπουν, σε μεταγενέστερη φάση, να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με:

α) την προεπιλογή και την επιλογή οικονομικών φορέων και την ανάθεση των συμβάσεων, β) τη χρήση διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 269,

γ) τη μη εφαρμογή των άρθρων 263 έως 276, 278 έως 317 και 334 έως 338 δυνάμει των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στα άρθρα 227 έως 252,

δ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιήθηκαν για την υποβολή προσφοράς άλλα μέσα επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών.

Εφόσον η γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης που συντάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 294 ή την παρ. 2 του άρθρου 319, περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στην παρούσα παράγραφο, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να παραπέμπουν στη γνωστοποίηση αυτή.

3. Η έκθεση ή τα κύρια στοιχεία της γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην Αρχή κατόπιν αιτήσεώς τους.

4. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 45 και του άρθρου 277 στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων εφαρμογής δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.».

2. Ο ν. 4700/2020 (Α' 127) (ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΘΕΣΠΙΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ):

- Άρθρα 324 Υπαγωγή στον προσυμβατικό έλεγχο, έως 337 Άρση αμφισβήτησης ή αμφιβολίας και ιδίως:

Άρθρο 326 – Διαδικασία άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου

«1. Για τον σκοπό του ελέγχου που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο, υποβάλλεται στο οικείο κατά περίπτωση Κλιμάκιο Προσυμβατικού Ελέγχου ή στον Επίτροπο από τον αρμόδιο υπουργό ή φορέα ο φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία. Ο έλεγχος ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διαβίβαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο του σχετικού φακέλου. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειψη στοιχείων, αυτά ζητούνται από τον αρμόδιο φορέα πριν από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η οποία, στην περίπτωση αυτή, διακόπτεται. Η έκδοση μη οριστικής κατά τα ανωτέρω πράξης από το Κλιμάκιο ή τον Επίτροπο επιτρέπεται μία μόνο φορά.».

3. Ο ν. 4820/2021 (Α' 130) Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις.

- Άρθρο 99 – Υποχρεωτικοί έλεγχοι παρ. 2. «Οι προσυμβατικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί έλεγχοι νομιμότητας εξατομικευμένων πράξεων, όπως ειδικότερα ορίζεται στα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127).».

- Άρθρο 169 - Διαδικαστικές ρυθμίσεις για τον προσυμβατικό έλεγχο - Αντικατάσταση του άρθρου 339 του ν. 4700/2020:

«Το άρθρο 339 του ν. 4700/2020 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 339 Διαδικαστικές ρυθμίσεις 1. Ο προσυμβατικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. [...]».

4. Η υπ' Αριθμ. ΦΓ8/38154 Απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού συνεδρίου με θέμα «Διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο με τη χρήση των

δυνατοτήτων που παρέχει το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (Β' 5537/ 20.9.2023), και ειδικότερα:

- **Άρθρο 2 - Αίτημα της αναθέτουσας Αρχής για προσυμβατικό έλεγχο μέσω ΕΣΗΔΗΣ - Έγγραφα του διαγωνισμού**

«Για την έναρξη και ολοκλήρωση της ελεγκτικής διαδικασίας, ο ηλεκτρονικός φάκελος της σύμβασης για την οποία υποβάλλεται αίτημα διενέργειας προσυμβατικού ελέγχου περιλαμβάνει υποχρεωτικά και τα δικαιολογητικά που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι («Πίνακας πρόσθετων απαιτούμενων δικαιολογητικών») της παρούσας με την αναφερόμενη σε αυτό ονοματολογία και με χρονολογική (αύξουσα) σειρά. Προς τούτο κρίνεται αναγκαίο η ονοματολογία των αρχείων του διαγωνισμού να περιλαμβάνει και την ημερομηνία εκδόσεως αυτών.

3. Προς διευκόλυνση και επιτάχυνση της ελεγκτικής διαδικασίας τα ανωτέρω έγγραφα (καθώς και όσα τυχόν συμπληρωματικά υποβληθούν), δέον όπως περιλαμβάνονται σε έναν συγκεντρωτικό κατάλογο περιεχομένων (υπό μορφή αρχείου excel), ο οποίος θα συντάσσεται από την αναθέτουσα Αρχή και θα περιέχει την ονοματολογία εκάστου ψηφιακού εγγράφου του ηλεκτρονικού διαγωνισμού και την επεξήγηση του περιεχομένου τους. Ο ανωτέρω κατάλογος μπορεί να υποβληθεί είτε μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ (σε εμφανές σημείο με άμεση πρόσβαση από τον ελεγκτή), είτε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ενώπιον του αρμοδίου Κλιμακίου κατά τη διαβίβαση του φακέλου προς έλεγχο.»

- **Άρθρο 4 - Διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου (Έλεγχος εγγράφων Ηλεκτρονικού Φακέλου Σύμβασης):**

«1. Μετά την ενεργοποίηση της πρόσβασής του, το αρμόδιο για τον έλεγχο της σύμβασης όργανο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (χρήστης ΕΣΗΔΗΣ) παραλαμβάνει το αίτημα προσυμβατικού ελέγχου, ακολούθως δε, έχοντας ελεύθερη πρόσβαση στο σύνολο των στοιχείων του ηλεκτρονικού διαγωνισμού, προβαίνει στο σχετικό έλεγχο νομιμότητας του σχεδίου της σύμβασης και της προηγηθείσας διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 324 επ. του ν. 4700/2020. Για την ταχύτερη διεκπεραίωση του ελέγχου δέον όπως προσφέρεται η δυνατότητα μαζικής μεταφόρτωσης του συνόλου των στοιχείων του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε συμπιεσμένη μορφή.

2. Παράλληλα με την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού αιτήματος προσυμβατικού ελέγχου, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, είναι δυνατόν να ζητείται από την αναθέτουσα Αρχή η υποβολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο έντυπου φακέλου με τα απολύτως βασικά έγγραφα στοιχεία του διαγωνισμού (συμβατικά τεύχη, πρακτικά Επιτροπών, αποφάσεις αναθέτουσας Αρχής και σχέδιο σύμβασης). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τα ανωτέρω έντυπα στοιχεία δύναται να συμπληρώνονται, κατόπιν σχετικού αιτήματος του αρμοδίου οργάνου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο ανωτέρω έντυπος φάκελος θα λαμβάνει ορισμένο αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία κατάθεσης, χωρίς αυτή να μεταθέτει την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής του αιτήματος προσυμβατικού ελέγχου (εφόσον έχει προηγηθεί) μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία λαμβάνεται ως αφετηρία έναρξης της νόμιμης προθεσμίας για τη διενέργεια του ελέγχου.»

- **Άρθρο 5 Πρόσθετα Δικαιολογητικά - Συμπληρωματικά Στοιχεία:**

«1. Το αρμόδιο για τη διενέργεια του ελέγχου όργανο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (χρήστης ΕΣΗΔΗΣ) δύναται να ζητά από την αναθέτουσα Αρχή τα αναγκαία για την ολοκλήρωσή του πρόσθετα δικαιολογητικά και λοιπά συμπληρωματικά στοιχεία. Το σχετικό έγγραφο αίτημα ή η σχετική μη οριστική (αναβλητική) πράξη του άρθρου 326 παρ. 1 του ν. 4700/2020 αποστέλλεται και καταχωρείται αυτόματα στο σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ και λαμβάνει βέβαιη ημεροχρονολογία. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, μέσω της αρμόδιας Γραμματείας του, με το έγγραφο αίτημα ή την μη οριστική πράξη του ελεγκτικού του οργάνου, ορίζει ορισμένη καταληκτική ημερομηνία συμπλήρωσης των στοιχείων του φακέλου.

2. Η αναθέτουσα Αρχή συλλέγει και υποβάλλει μέσω ΕΣΗΔΗΣ τα πρόσθετα δικαιολογητικά που ζητήθηκαν, κατά περίπτωση, ως ακολούθως:

α) αποστέλλει ως συνημμένα αρχεία μέσω ΕΣΗΔΗΣ τα πρόσθετα στοιχεία, όπως επιστολές ή έγγραφα της αναθέτουσας Αρχής, που απευθύνονται προς στο Ελεγκτικό Συνέδριο (διευκρινίσεις, απόψεις, κ.ά.).

β) επισυνάπτει τα πρόσθετα δικαιολογητικά που αποτελούν στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου της ελεγχόμενης σύμβασης στα συνημμένα του ηλεκτρονικού διαγωνισμού και στη συνέχεια ειδοποιεί μέσω ΕΣΗΔΗΣ το αρμόδιο όργανο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που διενεργεί τον έλεγχο για την ενέργεια αυτή. Εξαιρετικά και για λόγους επιτάχυνσης της διενέργειας του προσυμβατικού ελέγχου τα ανωτέρω έγγραφα δύνανται να υποβάλλονται απευθείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, συνοδευόμενα από σχετικό διαβιβαστικό έγγραφο, πλαισιωμένο με αριθμό πρωτοκόλλου της αναθέτουσας Αρχής.».

- **Άρθρο 7 - Κοινοποίηση της πράξης προσυμβατικού ελέγχου από την αναθέτουσα Αρχή**

«Ο χειριστής της αναθέτουσας Αρχής κοινοποιεί, με ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, την πράξη προσυμβατικού ελέγχου σε όλους οικονομικούς φορείς που συμμετείχαν στην ελεγχόμενη διαγωνιστική διαδικασία ανάδειξης αναδόχου (άρθρο 326 παρ. 2 ν. 4700/2020). Επίσης αναρτά στο ΕΣΗΔΗΣ όλα τα σχετικά με το αποτέλεσμα του ελέγχου έγγραφα.

- **Άρθρο 10 - Επικαιροποίηση Παραρτημάτων**

«Τα Παραρτήματα που προσαρτώνται στην παρούσα απόφαση υπόκεινται σε επικαιροποίηση. Τα επικαιροποιημένα Παραρτήματα αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.».

- **το Παράρτημα Ι – Πίνακας πρόσθετων απαιτούμενων δικαιολογητικών**

5. Το υπ' αριθμ. 62610/13.11.2024 έγγραφο του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδόθηκε δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 4 της παραπάνω υπ' Αριθμ. ΦΓ8/38154 (Β' 5537/ 20.9.2023) Απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

6. Η υπ' αριθμ. 64233/8.6.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (Β' 2453).

7. Η υπ' αριθμ. 76928/09.07.2021 ΚΥΑ με θέμα «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)» (Β' 3075).

IV. Επί της νομιμότητας και του περιεχομένου των προτεινόμενων ρυθμίσεων

I. Ως προς την έκταση της κανονιστικής αρμοδιότητας:

Όπως προαναφέρθηκε, με το υπό εξέταση σχέδιο απόφασης, ο Υπουργός Ανάπτυξης προβαίνει, δυνάμει της εξουσιοδότησης της παρ. 9 του άρθρου 45 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4782/2021, στον καθορισμό επιπρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 45.

Ήδη, στο ως άνω άρθρο, στις παρ. 1-4, περιλαμβάνονται γενικοί κανόνες ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο και τη διάρκεια της τήρησης του φακέλου, οι οποίοι αφορούν στο στάδιο της προετοιμασίας και της σύναψης της σύμβασης «μέχρι και το αντίγραφο της σύμβασης» και μάλιστα ανεξαρτήτως κατηγορίας σύμβασης. Ακολούθως, στο ίδιο άρθρο εξειδικεύονται τα στοιχεία των τριών (3) υποφακέλων των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών τεχνικών και επιστημονικών υπηρεσιών αντίστοιχα.

Σε συνέχεια της προσθήκης της παρ. 9 του άρθρου, προβλέφθηκε η εξουσιοδοτική διάταξη προς τους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς, στον μεν Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών να καθορίζει «επιπρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για τις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών», στον δε καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ήδη Ανάπτυξης) και ως προς τις προμήθειες, υπηρεσίες, η οποία, όμως, δεν διακρίνει τη δυνατότητα καθορισμού «επιπρόσθετου» κατά το γράμμα της διάταξης περιεχομένου ανάλογα με το στάδιο της σύμβασης, ήτοι αν αφορά μόνο στην προετοιμασία και τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης ή/και την εκτέλεση.

Ερμηνευτικά μπορεί να υποστηριχθεί, με βάση τη γραμματική διατύπωση του α' εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 45, σε αντιδιαστολή με το β' εδάφιο, ότι η εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Ανάπτυξης περιλαμβάνει και το στάδιο της εκτέλεσης.

Πάντως, από την αιτιολογική έκθεση του νόμου¹ προκύπτει ότι η δυνατότητα αυτή αφορά στην «εξειδίκευση» των στοιχείων που περιέχονται στον ηλεκτρονικό φάκελο δημόσιας σύμβασης (όπως τηρείται στο ΕΣΗΔΗΣ). Με την έννοια αυτή, ο ηλεκτρονικός φάκελος που τηρείται στο ΕΣΗΔΗΣ πρέπει να γίνει δεκτό ότι εξυπηρετεί τους σκοπούς της εποπτείας, της διακυβέρνησης², του εξωτερικού ελέγχου νομιμότητας από τις Ελεγκτικές, Εποπτικές και Ανεξάρτητες Αρχές, συμπεριλαμβανομένου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τη χρήση και εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Συναφώς, σημειώνεται ότι το «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)», σύμφωνα με την περ. 32α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, νοείται το πληροφοριακό σύστημα, το οποίο αποτελεί μέρος του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ και περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό, τη σύναψη και την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων με τη χρήση και εφαρμογή ΤΠΕ³⁴.

Ι. Γενικές παρατηρήσεις ως προς τη δομή και το περιεχόμενο της ΥΑ:

Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν διατυπώνονται με βάση την παραδοχή ότι επιβάλλεται υποχρέωση τεκμηρίωσης κάθε διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης, υπό την έννοια της διαφάνειας και της ιχνηλασιμότητας στη λήψη αποφάσεων της

¹ Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου: Με το άρθρο 10 τροποποιείται το άρθρο 45 του ν. 4412/2016, με το οποίο προβλέπεται πλέον η υποχρεωτική τήρηση και επικαιροποίηση ηλεκτρονικού φακέλου δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, όταν η διαδικασία ανάθεσης γίνεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. Τα στοιχεία που περιέχονται στον ηλεκτρονικό φάκελο δημόσιας σύμβασης, πέρα από τα κατ' ελάχιστον απαιτούμενα, μπορούν να εξειδικευτούν με κανονιστική διοικητική πράξη του καθ' ύλην αρμοδίου, ανά είδος σύμβασης, Υπουργού. Περαιτέρω, επιβάλλεται στις αναθέτουσες αρχές η υποχρεωτική τήρηση των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία οριστικής παραλαβής του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης αντί των τριών ετών που ισχύει σήμερα, ενώ σε περίπτωση εκκρεμοδικίας που έχει προκύψει από δημόσια σύμβαση προβλέπεται ότι ο σχετικός φάκελος τηρείται μέχρι το πέρας αυτής.

² Άρθρα 340 Επιβολή (άρθρα 83 παράγραφοι 1-5 και 90 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρα 99 παράγραφοι 1-5 και 106 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) και 341 Χωριστές εκθέσεις σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων (άρθρα 84 παράγραφο 1 και 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 100 παράγραφο 1 και 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) του νόμου.

³ Βλ. την με αρ. πρωτ. 64233/08.06.2021 Κ.Υ.Α. με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (Β' 2453), ιδίως άρθρο 1 παρ. 1.

⁴ Βλ. ιδίως άρθρο 9 παρ. 1 και 2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες-Υπηρεσίες.

αναθέτουσας αρχής για τη διασφάλιση ορθών διαδικασιών⁵ και την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τον έλεγχο νομιμότητας.

A. Από τη διατύπωση της παρ. 9 συνάγεται ότι «επιπρόσθετο» περιεχόμενο αποτελεί περιεχόμενο που δεν περιλαμβάνεται ήδη στην παρ. 3 του άρθρου 45 του ν. 4412/2016. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολογική έκθεση του νόμου, αλλά και το γεγονός ότι η αρχιτεκτονική της εν λόγω παραγράφου συνίσταται στη γενική περιγραφή ευρύτερων κατηγοριών εγγράφων που απαρτίζουν κατ' ελάχιστον τον φάκελο δημόσιας σύμβασης, χωρίς αυτά να κατονομάζονται ρητά, γίνεται δεκτό ότι, στον βαθμό που το σχέδιο της υπό εξέταση ΥΑ προβαίνει σε λεπτομερέστερη καταγραφή των εγγράφων που θα περιλαμβάνονται υποχρεωτικώς στον φάκελο δημόσιας σύμβασης, οι προτεινόμενες διατάξεις έχουν την έννοια όχι μόνο της συμπλήρωσης του περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης (όπως υποδεικνύει ο όρος «πρόσθετο περιεχόμενο»), αλλά, και του προσδιορισμού και της περαιτέρω εξειδίκευσης των επιμέρους εγγράφων που εντάσσονται στις ευρύτερες κατηγορίες του νόμου και εφεξής θα αποτελούν περιεχόμενο του ηλεκτρονικού φακέλου δυνάμει της υπό έκδοση ΥΑ.

Σημειώνεται ότι, πέραν του γεγονότος ότι η υπό εξέταση ΥΑ θα αποτελεί μέρος του κανονιστικού πλαισίου του περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης, αναλόγως του βαθμού ανάλυσης και πληρότητας των διατάξεών της, θα δώσει επιπρόσθετα μια κατεύθυνση στις αναθέτουσες αρχές ως προς την επιμελή προετοιμασία και τήρηση του φακέλου καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, δηλαδή ήδη από το στάδιο της προετοιμασίας έως και την ολοκλήρωση της εκτέλεσης της σύμβασης.

B. Επισημαίνεται, ότι το υποβληθέν σχέδιο καθιστά τα έγγραφα υπ' αρ. 12-18 υποχρεωτικό πρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου. Τα εν λόγω άρθρα αφορούν κυρίως την εκπλήρωση μέρους των υποχρεώσεων της αναθέτουσας αρχής που απορρέουν από τη σύμβαση και τον νόμο.

Τα στοιχεία υπ' αριθμ. (6), (9), (11), (12), (13) και (16) διατυπώνονται με γενικό τρόπο και εντάσσονται τόσο στο στάδιο ανάθεσης, όσο και στο στάδιο της εκτέλεσης, ήτοι αφορούν σε περισσότερα του ενός στάδια του κύκλου ζωής της σύμβασης.

Ωστόσο, με στόχο την καλύτερη οργάνωση του περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης, ορθότερο θα ήταν τα έγγραφα και στοιχεία που μνημονεύονται στην ΚΥΑ να κατηγοριοποιούνται με βάση το στάδιο του κύκλου ζωής της σύμβασης, με την έννοια της τήρησης χωριστών υποφακέλων ανά στάδιο (όπως γίνεται αντίστοιχα στην παρ. 3 του άρθρου 45, με κριτήριο είτε τη λειτουργία των εγγράφων (βλ. τεκμηρίωση σκοπιμότητας, προϋπολογισμός σύμβασης, στοιχεία ωριμότητας της σύμβασης κτλ) είτε, αναλόγως του ρόλου που επιτελούν, το στάδιο της διαδικασίας του κύκλου ζωής της σύμβασης στο οποίο αφορούν (για παράδειγμα με γνώμονα το αν ανήκουν στο στάδιο της προετοιμασίας, της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, της εκτέλεσης), το οποίο θα διευκόλυνε τόσο την ηλεκτρονική τήρηση του φακέλου στο ΕΣΗΔΗΣ, όσο και τον έλεγχο νομιμότητας των αντίστοιχων σταδίων.

Δεδομένου δε ότι τα στοιχεία του φακέλου της ΥΑ αποτυπώνονται διάσπαρτα και όχι ανά στάδιο της σύμβασης ή ανά χρονική αλληλουχία αποφάσεων, ενεργειών [για παράδειγμα

⁵ Βλ. ιδίως αιτιολογική σκέψη 126 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ «[η] διαφάνεια και η ιχνηλασιμότητα στη λήψη αποφάσεων για τις διαδικασίες προμήθειας είναι βασικές παράμετροι για τη διασφάλιση ορθών διαδικασιών, μεταξύ άλλων και για την αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης».

Πρβλ. ΕΣ ΟΛ 983/2023 σκ. 5 (με την εκεί παραπομπή σε νομολογία ΔΕΕ C-388/12 «Commune di Ancona κατά Regione Marche», σκ. 47-50, της 7.12.2000 C- 324/98 Telaustria Verlags GmbH σκ. 6), ΕΣ Κλιμάκιο ΣΤ' 1/2022, ΕΣ Τμήμα 7^ο 914/2021 σκ. 7.3, με την εκεί μνημονευόμενη νομολογία (ΕΣ ΟΛ. 2137/2020, Τμ.Μείζ.Επταμ.Συνθ. 119/2020, Τμήμα 6^ο 1253, 301/2019), ΕΣ Τμήμα 6^ο 301/2019.

προηγείται η κατηγορία (8), η οποία αναφέρεται σε ανάδοχο και έπεται η κατηγορία (10) που αφορά στη συμπλήρωση των προσφορών ή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και η κατηγορία (11) που αφορά σε επικοινωνία με τον προσωρινό ανάδοχο κατά τη σύναψη της σύμβασης], σε κάποιες περιπτώσεις δημιουργείται αμφιβολία εάν τα μνημονεύμενα στοιχεία αφορούν μόνο το στάδιο της ανάθεσης ή/ και το στάδιο της εκτέλεσης (για παράδειγμα, η κατηγορία 16 που αφορά το στάδιο αποδέσμευσης και επιστροφής των εγγυητικών). Συνεπώς, προτείνεται η δημιουργία διακριτών παραγράφων στο υποβληθέν σχέδιο, ανά κατηγορία εγγράφων και στάδιο σύμβασης, κατά το πρότυπο του άρθρου 45 του νόμου.

Γ. Η περιγραφή του ελάχιστου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 45 του νόμου, δεν περιλαμβάνει, όπως προαναφέρθηκε, το στάδιο της εκτέλεσης, με την εξαίρεση της ρητής αναφοράς στο «αντίγραφο της σύμβασης». Το πρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου ως προς το στάδιο της εκτέλεσης, περιγράφεται στην ΥΑ με γενικό τρόπο στις κατηγορίες (6), (8), (9), (11), (13), (16) και (17) και θα μπορούσε να εξειδικευτεί περαιτέρω ώστε να καθίσταται σαφές στις αναθέτουσες αρχές εάν στον φάκελο περιλαμβάνονται στοιχεία που αφορούν στην παρακολούθηση και παραλαβή της σύμβασης (λ.χ. ορισμός επόπτη), στην επιβολή κυρώσεων (έκπτωσης, ποινικών ρητρών, προστίμων, κατάπτωσης εγγυητικών), στην πληρωμή (δικαιολογητικά και παραστατικά πληρωμής), στην τροποποίηση αυτής (χρονικές παρατάσεις - μετάθεση παραδοτέων, ενεργοποίηση προαίρεσης, ρήτρας αναπροσαρμογής), ήτοι στοιχεία που συμβάλλουν στην τεκμηρίωση της νομιμότητας του σταδίου αυτού και, επιπλέον, αποτελούν αντικείμενο κατασταλτικού ελέγχου από τους αρμόδιους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

Δ. Η εν λόγω παρατήρηση ισχύει και για το στάδιο της προετοιμασίας/ωρίμανσης της σύμβασης, το οποίο δεν αναλύεται επαρκώς, παρότι αποτελεί υποχρεωτικό στάδιο που επηρεάζει τη νομιμότητα της σύμβασης⁶. Για παράδειγμα, δεν γίνεται αναφορά στην απόφαση έγκρισης του Προϋπολογισμού του φορέα⁷, σε στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την τεκμηρίωση του προϋπολογισμού της σύμβασης, στην ένταξή της στον ετήσιο προγραμματισμό προμηθειών-υπηρεσιών, στην τεκμηρίωση ότι οι ανάγκες δεν μπορεί να καλυφθούν με ίδια μέσα⁸, στην πηγή χρηματοδότησης, σε στοιχεία για την έρευνα-ανάλυση της αγοράς, σε τυχόν προεγκρίσεις ή άδειες από τρίτους φορείς, στην απόφαση έγκρισης των όρων του διαγωνισμού⁹. Τα στοιχεία αυτά, στον βαθμό που αφορούν και στρατηγικές συμβάσεις (πράσινα, κοινωνικά κριτήρια κλπ) θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και για την άντληση της απαιτούμενης πληροφόρησης για την έκθεση του άρθρου 340 του νόμου.

Ε. Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι οι διατάξεις της ΥΑ περιγράφουν το περιεχόμενο του φακέλου σύμβασης ανεξαρτήτως διαδικασίας σύναψης (είδος διαγωνιστικής διαδικασίας, διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης), κατηγορίας σύμβασης (προμήθειες-υπηρεσίες), εκτιμώμενης αξίας (άνω –κάτω των ορίων), πηγής χρηματοδότησης (εθνικοί ή

⁶ Άρθρο 45 παρ. 3 (γ), σε συνδυασμό με άρθρο 49 παρ. 1 του ν. 4412/2016.

⁷ Βλ. αφενός το Παράρτημα εγγράφων των πρόσθετων απαιτούμενων δικαιολογητικών που υποβάλλονται για προσυμβατικό έλεγχο, δυνάμει της υπ' Αριθμ. ΦΓ8/38154 Απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με θέμα «Διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο με τη χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (Β' 5537/ 20.9.2023), και αφετέρου το Παράρτημα των υποχρεωτικών απαιτούμενων δικαιολογητικών του προσυμβατικού ελέγχου, δυνάμει του υπ' αριθμ. 62610/13.11.2024 εγγράφου του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδόθηκε δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 4 της ως άνω υπ' Αριθμ. ΦΓ8/38154 (Β' 5537/ 20.9.2023) Απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

⁸ Όταν τα στοιχεία αυτά δεν μνημονεύονται στα πρωτογενή αιτήματα.

⁹ Βλ. ομοίως το Παράρτημα του υπ' αριθμ. 62610/13.11.2024 εγγράφου του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ενωσιακοί πόροι) και τομέα διοικητικής δράσης (για παράδειγμα τομέα της υγείας) και, επομένως, δεν είναι προσανατολισμένες στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο της κάθε διαδικασίας. Ιδίως, ως προς τις συμβάσεις που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, για τις οποίες ισχύουν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς και για τις συμβάσεις που υπόκεινται σε υποχρεωτικό προσυμβατικό έλεγχο, προτείνεται η προσθήκη ειδικότερων ρυθμίσεων που θα απεικονίζουν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα των συγκεκριμένων περιπτώσεων. Κρίνεται σκόπιμη η συμπερίληψη-ρητή αναφορά - είτε στην παρ. 12 είτε στην παρ. 14- και των λοιπών πράξεων επί ελέγχων νομιμότητας – πέραν του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου - που διενεργούνται από έτερα αρμόδια όργανα ελέγχου, όπως είναι για παράδειγμα η Α.Υ.Ε. για τους ΟΤΑ, οι Διαχειριστικές αρχές, οι Ενδιάμεσοι φορείς και η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού στο πλαίσιο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κ.α..

ΣΤ. Επίσης, το υποβληθέν σχέδιο ΥΑ, εισάγει πρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου σύμβασης προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται από Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών (εφεξής ΕΚΑΑ) που διενεργούν κεντρικές και επικουρικές δραστηριότητες αγορών. Πρόκειται για τα στοιχεία υπ' αρ. 19-22, τα οποία περιλαμβάνουν τις Υ.Α. που εκδίδονται δυνάμει των παρ. 3 και 4 του άρθρου 41 του νόμου, τα έγγραφα επικοινωνίας των ΕΚΑΑ με τις αναθέτουσες αρχές (για λογαριασμό των οποίων η ΕΚΑΑ διενεργεί διαδικασία σύναψης σύμβασης) και τα αιτήματα των αναθετουσών αρχών για παροχή επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών.

Στις ανωτέρω κατηγορίες είναι σκόπιμο να συμπεριληφθούν και οι περιπτώσεις των «κεντρικών αρχών αγορών» που, επίσης, παρέχουν κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών, καθώς και η περίπτωση των περιστασιακών από κοινού διαδικασιών σύναψης συμβάσεων (βλ. άρθρο 42 (άρθρο 38 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

Ζ. Για τον σκοπό της ασφάλειας δικαίου και της συνοχής των διατάξεων που ρυθμίζουν τον φάκελο δημόσιας σύμβασης με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως σχετικά με τη δημοσιότητα στοιχείων της σύμβασης, το αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής και τη διαδικασία του υποχρεωτικού προσυμβατικού ελέγχου, προτείνεται:

(α) η συσχέτιση των επιμέρους εγγράφων που παρατίθενται στην ΥΑ, με τις οικείες διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 45 και με τα καταχωριστέα έγγραφα στο ΚΗΜΔΗΣ με βάση την παρ. 3 του άρθρου 38 του νόμου και το άρθρο 5 της υπ' αριθμ. 76928/09.07.2021 ΚΥΑ, με θέμα «*Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)*» (Β' 3075/13.07.2021) – εφεξής ΚΥΑ ΚΗΜΔΗΣ.

(β) να ληφθεί υπόψη ο κατάλογος των δικαιολογητικών που απαιτούνται στο πλαίσιο του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δυνάμει των άρθρων 324-326 – *Διαδικασία άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου* του ν. 4700/2020¹⁰, προκειμένου αυτά να αποτελούν ταυτόχρονα και υποχρεωτικό περιεχόμενο του φακέλου της σύμβασης.

Σημειώνεται, ότι με την υπ' αριθμ. ΦΓ8/38154 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με θέμα «*Διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο με τη*

¹⁰ Στην παρ. 1 του εν λόγω άρθρου ορίζεται ότι «1. Για τον σκοπό του ελέγχου που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο, υποβάλλεται στο οικείο κατά περίπτωση Κλιμάκιο Προσυμβατικού Ελέγχου ή στον Επίτροπο από τον αρμόδιο υπουργό ή φορέα ο φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία. Ο έλεγχος ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διαβίβαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο του σχετικού φακέλου. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειψη στοιχείων, αυτά ζητούνται από τον αρμόδιο φορέα πριν από την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, η οποία, στην περίπτωση αυτή, διακόπτεται. Η έκδοση μη οριστικής κατά τα ανωτέρω πράξης από το Κλιμάκιο ή τον Επίτροπο επιτρέπεται μία μόνο φορά.».

χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (Β'5537/2023), θεσπίζονται οι κανόνες διενέργειας του ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων που υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μέσω ΕΣΗΔΗΣ. Οι ρυθμίσεις της εν λόγω απόφασης καλύπτουν όλα τα στάδια της διαδικασίας του ανωτέρω ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και της προετοιμασίας. Η εν λόγω απόφαση περιλαμβάνει, στο Παράρτημα Ι – Πίνακας πρόσθετων απαιτούμενων δικαιολογητικών, τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται υποχρεωτικώς μαζί με το αίτημα διενέργειας προσυμβατικού ελέγχου. Επισημαίνεται, ότι το άρθρο 10 - *Επικαιροποίηση Παραρτημάτων*, της εν λόγω απόφασης προβλέπει ότι τα Παραρτήματα που προσαρτώνται σε αυτή υπόκεινται σε διαρκή επικαιροποίηση. Τα επικαιροποιημένα Παραρτήματα αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα περιεχόμενα του ισχύοντος Παραρτήματος ωστόσο, περιορίζονται στα έγγραφα που δεν αναρτώνται ήδη στο ΕΣΗΔΗΣ¹¹.

Σε συνέχεια αυτής εκδόθηκε το υπ' αριθμ. 62610/13.11.2024 έγγραφο του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με το έγγραφο αυτό το οικείο Κλιμάκιο προσδίδει υποχρεωτικότητα στην υποβολή των περιλαμβανόμενων στο συνημμένο στο έγγραφο Παράρτημα.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται σκόπιμη η συσχέτιση των προτεινόμενων με το παρόν σχέδιο ΥΑ εγγράφων που συνθέτουν τον φάκελο δημόσιας σύμβασης, με τα συγκεκριμένα έγγραφα των σταδίων της προετοιμασίας της ανάθεσης της σύμβασης, του προβλεπόμενου φακέλου που υποβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή στο οικείο κατά περίπτωση Κλιμάκιο ή στον Επίτροπο για την άσκηση του προσυμβατικού ελέγχου. Εξάλλου, η πληρότητα του φακέλου που υποβάλλεται για τον σκοπό αυτό είναι καίριας σημασίας, εφόσον αποτελεί γενεσιουργό αιτία για την εκκίνηση του προβλεπόμενου χρόνου ολοκλήρωσης του υποχρεωτικού προσυμβατικού ελέγχου.

Η. Ως προς τα στοιχεία της προόδου του διαγωνισμού που διενεργείται μέσω ΕΣΗΔΗΣ και κατά τη ρητή πρόβλεψη του νόμου (αρ. 45 παρ. 1) τηρούνται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, δεν προκύπτει εάν η ρητή αναφορά σε επιμέρους ενέργειες και πράξεις – αποφάσεις του διαγωνισμού που αφορούν, για παράδειγμα, τις προσφορές, τη συμπλήρωση-διευκρινίσεις, την επικοινωνία με τους οικονομικούς φορείς, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης κ.α., στο μέτρο που αποτελούν στοιχεία που ήδη καταγράφονται ηλεκτρονικά και χρονοσημαίνονται στο σύστημα, έχει την έννοια ότι τα στοιχεία αυτά τηρούνται σε διαφορετικό σημείο από τον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Σχετικά με τη διαδικασία αυτή, χρήσιμο θα ήταν να καταγραφούν στην ΥΑ ρητά στοιχεία «εξωτερικά» σε σχέση με τον διαγωνισμό, όπως η γνωμοδότηση της Επιτροπής επανορθωτικών μέτρων, η διαχείριση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων και προηγούμενης εμπλοκής υποψηφίων, η αιτιολογημένη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας κ.α.

Επίσης, δεν προκύπτει από ποιον φορέα και σε ποιο σημείο τηρείται ο ηλεκτρονικός φάκελος της διαδικασίας σύναψης των εκτελεστικών συμβάσεων βάσει συμφωνίας-πλαίσιο, όταν η διαδικασία σύναψης της συμφωνίας-πλαίσιο διενεργείται κεντρικά για λογαριασμό άλλων αναθετουσών αρχών.

¹¹ Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι στην παρ. 2 του άρθρου 4 της παραπάνω απόφασης προβλέπεται ότι «Παράλληλα με την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού αιτήματος προσυμβατικού ελέγχου, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, είναι δυνατόν να ζητείται από την αναθέτουσα Αρχή η υποβολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο έντυπου φακέλου με τα απολύτως βασικά έγγραφα στοιχεία του διαγωνισμού (συμβατικά τεύχη, πρακτικά Επιτροπών, αποφάσεις αναθέτουσας Αρχής και σχέδιο σύμβασης). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τα ανωτέρω έντυπα στοιχεία δύναται να συμπληρώνονται, κατόπιν σχετικού αιτήματος του αρμοδίου οργάνου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο ανωτέρω έντυπος φάκελος θα λαμβάνει ορισμένο αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία κατάθεσης, χωρίς αυτή να μεταθέτει την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής του αιτήματος προσυμβατικού ελέγχου (εφόσον έχει προηγηθεί) μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία λαμβάνεται ως αφετηρία έναρξης της νόμιμης προθεσμίας για τη διενέργεια του ελέγχου.».

Συναφώς, κρίνεται σκόπιμη η παροχή οδηγιών σχετικά με τη μορφή του φακέλου δημόσιας σύμβασης κατά περίπτωση και η συσχέτιση αυτού με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο (π.χ. δημοσιονομικούς κανόνες).

Καταληκτικά σημειώνεται, ότι για την πληρότητα του περιεχομένου του φακέλου και τη δέουσα τήρησή του χρήσιμο θα ήταν να προηγηθεί διαβούλευση με τους αρμόδιους ελεγκτικούς μηχανισμούς και αρχές, προκειμένου να καταγραφούν τα ελάχιστα στοιχεία του με βάση τα ισχύοντα πρότυπα ελέγχου, αλλά και με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προκειμένου να ρυθμιστούν τα θέματα της ηλεκτρονικής τήρησης του φακέλου¹².

II. Αναλυτικά ως προς το προτεινόμενο περιεχόμενο του φακέλου δημόσιας σύμβασης:

1. Αναφορικά με την παρ. 2.

Με την αναφορά περί καταχώρισης των εγκεκριμένων αιτημάτων, φέρεται να εξειδικεύεται η περ. ε' του άρθρου 45 «τα έγγραφα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 53», δεδομένης της αναφοράς στην περ. ζ) της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 53, στην πηγή χρηματοδότησης¹³. Συναφώς, επισημαίνεται ότι στο εδ. α' της παρ. 3 του άρθρου 45 περιγράφεται ως ευρύτερη κατηγορία του ελάχιστου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης, η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης. Επίσης, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών στις οποίες αφορά το υποβληθέν σχέδιο, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 της ΚΥΑ ΚΗΜΔΗΣ, τα πρωτογενή αιτήματα είναι όλα τα αιτήματα των υπηρεσιών των φορέων του δημοσίου τομέα με τα οποία ζητείται η σύναψη δημόσιας σύμβασης αγαθών ή υπηρεσιών. Επομένως, τα πρωτογενή αιτήματα είναι τα έγγραφα εκείνα που θεμελιώνουν, καταρχάς, τη σκοπιμότητα εκκίνησης διαδικασίας σύναψης σύμβασης προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών και διαβιβάζονται στην αρμόδια υπηρεσία, προκειμένου να εκδοθεί εν συνεχεία το εγκεκριμένο αίτημα, δηλ. η σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης και οι αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου για τη δέσμευση πίστωσης. Τα πρωτογενή αιτήματα, όπως και τα εγκεκριμένα αιτήματα, συμπεριλαμβάνονται στα καταχωριστέα έγγραφα στο ΚΗΜΔΗΣ, δυνάμει της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 38 του νόμου και της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 της ΚΥΑ ΚΗΜΔΗΣ. Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι τα πρωτογενή και τα εγκεκριμένα αιτήματα αποτελούν, μεταξύ άλλων, έγγραφα που τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα¹⁴ και την ωριμότητα της σύμβασης¹⁵ και προτείνεται, το εδ. 2 της υπό εξέταση ΥΑ που προβλέπει ως περιεχόμενο του φακέλου δημόσιας σύμβασης «τα εγκεκριμένα αιτήματα των αναθετουσών αρχών, κατά την έννοια του άρθρου 38 του ν. 4412/2016» να αναδιατυπωθεί, ώστε να περιλαμβάνει και τα πρωτογενή αιτήματα, πλέον των εγκεκριμένων αιτημάτων, που ήδη

¹² Βλ. κατ'αναλογίαν τον αντίστοιχο Οδηγό τήρησης του φακέλου στο ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://portal.eprocurement.gov.gr/portal_files/elearning/manuals/esidis_dimosia_erga_aa/%CE%A6%CE%AC%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CF%82_%CE%94%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%82_%CE%A3%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CE%AF%CE%B5%CF%82.pdf).

¹³ Περ. ζ της παρ. 2 «ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι ο τακτικός προϋπολογισμός, τον αριθμό και τη χρονολογία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, εφόσον η προκαλούμενη δαπάνη πρόκειται να βαρύνει το τρέχον οικονομικό έτος, τον αριθμό καταχώρισής της στα λογιστικά βιβλία του οικείου φορέα, καθώς και τον αριθμό της απόφασης έγκρισης της πολυετούς ανάληψης σε περίπτωση που η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 4 του π.δ. 80/2016 (Α' 145), περί διαδικασίας για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, τη Συλλογική Απόφαση Ένταξης και τον ενάρτιμο. Στην περίπτωση που συνάπτεται συμφωνία - πλαίσιο οι πληροφορίες της παρούσας περίπτωσης περιέχονται μόνο στις εκτελεστικές συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει αυτής. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται δυναμικό σύστημα αγορών, οι πληροφορίες της παρούσας περίπτωσης αφορούν μόνο τις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει αυτού».

¹⁴ Άρθρο 45 περ. α παρ. 3.

¹⁵ Άρθρο 49 «Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες» περ. α παρ. 1 του ν. 4412/2016.

περιλαμβάνονται σε αυτό. Επίσης, προτείνεται η ειδικότερη αναφορά στη συγκεκριμένη διάταξη (ήτοι στην περ. α της παρ. 3 του άρθρου 38). Τέλος, σημειώνεται ότι τα πρωτογενή αιτήματα - όπως και οι αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης, οι αποφάσεις πολυετούς υποχρέωσης και οι αποφάσεις ένταξης σε χρηματοδότηση που υπέχουν θέση εγκεκριμένων αιτημάτων - περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά του υποχρεωτικού προσυμβατικού ελέγχου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (βλ. εισαγωγικές παρατηρήσεις).

2. Αναφορικά με τις παρ. 1 και 3.

Στην παρ. 1 του σχεδίου ΥΑ ορίζονται ως πρόσθετο περιεχόμενο του φακέλου δημόσιας σύμβασης οι δημοσιεύσεις των άρθρων 62 «Προκαταρκτικές προκηρύξεις (άρθρο 48 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», 63 «Προκηρύξεις σύμβασης (άρθρο 49 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», 64 «Γνωστοποιήσεις συναφθεισών συμβάσεων (άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» και 66 «Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο (άρθρο 52 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», καθώς και οι τροποποιήσεις των δημοσιεύσεων που έχουν λάβει χώρα δυνάμει των ως άνω άρθρων. Στην κατηγορία αυτή δεν γίνεται αναφορά στη δημοσιότητα των περιλήψεων των διακηρύξεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στον τοπικό τύπο (όπου απαιτείται), αλλά ούτε και συσχέτιση με την πρόβλεψη δημοσίευσης των προσκλήσεων και των διακηρύξεων δυνάμει του άρθρου 38 και της ΚΥΑ ΚΗΜΔΗΣ.

Επιπλέον, η παρ. 1 φέρεται να επικαλύπτεται εν μέρει από την παρ. 3 του σχεδίου ΥΑ, με την οποία προβλέπεται ότι αποτελούν περιεχόμενο του φακέλου της δημόσιας σύμβασης τα έγγραφα της περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του νόμου¹⁶.

Επομένως, προτείνεται η αναδιατύπωση των παρ. 1 και 3 προς αποφυγή επικαλύψεων, άλλως η διάκρισή τους ανά στάδιο σύμβασης, όπως προαναφέρθηκε.

Προτείνεται επίσης η συμπερίληψη στο περιεχόμενο του φακέλου της σύμβασης, στο πλαίσιο των παρ. 1 και 3, των διευκρινίσεων επί των όρων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 67 *Ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων της σύμβασης (άρθρο 53 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)*, παρ. 2 του νόμου¹⁷.

¹⁶ «Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης των άρθρων 63 και 293, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης του άρθρου 291, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η διακήρυξη ή η πρόσκληση σε διαπραγμάτευση στις οποίες αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το *Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ)*, οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές».

¹⁷ Στα προβλεπόμενα έγγραφα του φακέλου που υποβάλλεται από τις αναθέτουσες αρχές για την άσκηση προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (δυνάμει του υπ' αριθμ. 62610/13.11.2024 εγγράφου του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εκδόθηκε σε συνέχεια της υπ' αριθμ. ΦΓ8/38154 (Β' 5537/ 20.9.2023) Απόφασης της Ολομέλειας αυτού) περιλαμβάνονται σχετικά τα εξής έγγραφα, τα οποία πρέπει, ταυτόχρονα, να αποτελούν και στοιχείο του φακέλου:

- α) αποστολή προκήρυξης για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.,
- β) αποστολή για δημοσίευση διορθώσεων προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.,
- γ) ανάρτηση διακήρυξης / πρόσκλησης στο ΚΗΜΔΗΣ,
- δ) ανάρτηση διορθώσεων διακήρυξης / πρόσκλησης στο ΚΗΜΔΗΣ,
- ε) ανάρτηση προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. στο ΚΗΜΔΗΣ,
- στ) διευκρινίσεις επί της διακήρυξης,

3. Αναφορικά με τις παρ. 4 και 5.

Προτείνεται η παραπομπή στα άρθρα 46 «Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 40 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» και 47 «Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων της αγοράς» του ν. 4412/2016. Επιπλέον, είναι σκόπιμο (α) να προστεθούν τα σχετικά έγγραφα με την τυχόν διαβούλευση με εμπειρογνώμονες και άλλους φορείς, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 46¹⁸, ανεξαρτήτως εάν τηρήθηκε η διαδικασία του άρθρου 47 του νόμου, καθώς και (β) η αναφορά σε οποιαδήποτε άλλη άτυπη έρευνα-ανάλυση της αγοράς για τον προσδιορισμό του αντικειμένου της σύμβασης (για παράδειγμα έρευνα γραφείου, πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, συγκριτικά στοιχεία, η οποία θα μπορούσε να αποτυπώνεται σε σχετική έκθεση της αναθέτουσας αρχής). Σημειώνεται, επίσης, ότι τα έγγραφα της διαβούλευσης (τόσο η ειδική πρόσκληση, όσο και τα υποβληθέντα σχόλια) περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά του προσυμβατικού ελέγχου.

4. Αναφορικά με τις παρ. 6 και 9.

Προτείνεται να εξειδικευτούν οι αποφάσεις που εκδίδονται από την αναθέτουσα αρχή και μάλιστα ανά στάδιο του κύκλου ζωής της σύμβασης. Σημειώνεται, ότι οι αποφάσεις που αφορούν τη συγκρότηση των γνωμοδοτικών οργάνων ανήκουν στο στάδιο της προετοιμασίας.

5. Αναφορικά με τις παρ. 12, 13 και 14.

Ισχύουν οι γενικές παρατηρήσεις υπό στοιχείο Ε. Προτείνεται, επίσης, να εξειδικευτούν, στο μέτρο του δυνατού, οι διοικητικές πράξεις παροχής σύμφωνης γνώμης που μνημονεύονται στην παρ. 14.

Αναφορικά με την παρ. 13 (διοικητικές και δικαστικές προσφυγές) επαναλαμβάνεται η γενική παρατήρηση για την ανάγκη κατηγοριοποίησης των εγγράφων αυτών (με κριτήριο ενδεχομένως το στάδιο του κύκλου ζωής της σύμβασης στο οποίο αφορούν).

6. Αναφορικά με την παρ. 16

Στην παρ. (16) δεν γίνεται μνεία ότι τα έγγραφα αποδέσμευσης ή/και επιστροφής εγγυητικών επιστολών αφορούν τόσο στο στάδιο της ανάθεσης, όσο και της εκτέλεσης.

7. Αναφορικά με την παρ. 18.

Προτείνεται η αναφερόμενη στην παρ. 18 βεβαίωση περί πλήρωσης των προϋποθέσεων για την καταβολή αποζημίωσης σε μέλη γνωμοδοτικού οργάνου, στο στάδιο της ανάθεσης της σύμβασης, να συσχετιστεί με την απόφαση συγκρότησης του οργάνου, που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της παρ. 9.

8. Αναφορικά με την προβλεπόμενη έναρξη ισχύος της προτεινόμενης ΥΑ από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ζ) δημοσιότητα διευκρινίσεων.

¹⁸ Βλ. Άρθρο 46 παρ. 1 «Πριν από την έναρξη μίας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διεξάγουν διαβουλεύσεις με την αγορά, προκειμένου να προετοιμάσουν τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και να ενημερώνουν τους οικονομικούς φορείς για τα σχέδια και τις απαιτήσεις τους όσον αφορά στις συμβάσεις.

Για τον σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν ή να δέχονται συμβουλές ανεξάρτητων εμπειρογνομών ή αρχών ή συμμετεχόντων της αγοράς. Οι εν λόγω συμβουλές μπορούν να χρησιμοποιούνται για τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, εφόσον οι εν λόγω συμβουλές δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και την παραβίαση των αρχών της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας.».

Για λόγους ομαλής μετάβασης στο νέο πλαίσιο και ανταπόκρισης των αναθετουσών αρχών στις υποχρεώσεις της παρούσας κρίνεται σκόπιμη η προσθήκη μεταβατικής διάταξης, π.χ. τρίμηνο από τη δημοσίευση της προτεινόμενης ΥΑ, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι θα έχουν προηγηθεί οι αναγκαίες οδηγίες όσον αφορά τον τρόπο και τα μέσα τήρησης των στοιχείων στον ηλεκτρονικό φάκελο.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή, ασκούσα την κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016 αρμοδιότητά της, εκδίδει την παρούσα **σύμφωνη Γνώμη** επί του σχεδίου απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, με θέμα «Καθορισμός πρόσθετου περιεχομένου του φακέλου δημόσιας σύμβασης προμηθειών και υπηρεσιών, που συγκροτείται και τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές δυνάμει του άρθρου 45 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις προπαρατιθέμενες επισημάνσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις, που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Ο Συντάκτης

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου